

Montagearbejde udført af udenlandske håndværkere i Tyskland

Anmeldelse af tjenesteydelse ved handelskammeret

Håndværksvirksomheder fra EU, som udøver en [autorisationskrævende aktivitet](#) i Tyskland midlertidigt, skal registreres ved [håndværkammeret](#), før dette er muligt (anmeldelse af tjenesteydelse). Hvilket håndværkskammer er det kompetente? Dette afhænger af, hvilket distrikt aktiviteten udøves i første gang.

[Ansøgning HWK Lübeck](#)

[Ansøgning HWK Flensburg](#)

Håndværkskammeret kontrollerer først og fremmest virksomhedsejerens eller -lederens kvalifikation og udsteder efterfølgende en EU-ankendelsesbevis. Denne bruges til at dokumentere, at den pågældende er berettiget til at udøve den registreringspligtige aktivitet i Tyskland og skal derfor altid kunne forevises. Attesten har en 12-måneders løbetid, hvorefter den skal forlænges.

Der betales almindeligvis et gebyr for EU-ankendelsesbeviset. Gebyret hos Handwerkskammer Flensburg og Lübeck lyder på 102 euro. Forlængelse er vederlagsfri, såfremt den sker inden fristens udløb.

Forudsætning for udstedelsen af en EU-ankendelsesbeviset er, at ejeren eller virksomhedslederen råder over en relevant kvalifikation. Dokumentationen for denne kvalifikation afhænger af, om aktiviteten er autorisationskrævende i dit hjemland.

Aktiviteten er autorisationskrævende i hjemlandet (fx el, vvs, kloak):

I dette tilfælde skal du kunne dokumentere, at du er autoriseret i dit hjemland. Dokumenter, du skal indsende:

- ansøgningsskema,
- kopi af ansøgerens pas,
- CVR-resume,
- EU-attest og dokumentation for autorisation i hjemlandet (fx autorisationsbrev fra Sikkerhedsstyrelsen)

Aktiviteten er ikke autorisationskrævende i hjemlandet (fx murer, tømrer, maler):

I dette tilfælde skal du kunne dokumentere, at du har en statsligt reguleret uddannelse inden for dette erhverv. Hvis du ikke har mulighed for dette, skal du kunne dokumentere, at du inden for de seneste ti år har opnået mindst et års erhvervs erfaring inden for denne aktivitet. Dokumenter, du skal indsende:

- ansøgningsskema,
- kopi af ansøgerens pas,
- CVR-resume,
- EU-attest og kopi af svendebrev eller alternativ dokumentation for din erhvervs erfaring (fx medlemsbekræftelse fra Dansk Byggeri)

Yderligere godkendelser

Der kræves særlige tyske godkendelser af danske kvalifikationer i forbindelse med en række aktiviteter.

Gas, vand, strøm: I tilfælde af arbejder på gas-, vand-, spildevands- og strømnettet skal virksomheden være registreret i forsyningsvirksomhedens [installatørregister](#). Der skal i den forbindelse fremlægges en bekræftelse fra håndværksskammeret.

Certifikater indenfor arbejdssikkerhed: Der skal ved specifikke aktiviteter fremlægges personspecifikke certifikater, herunder til kørsel med fx gaffeltrucks. Kontakt den pågældende [Berufsgenossenschaft](#), der forvalter den tyske lovpligtige arbejdsskadeforsikring for yderligere oplysninger.

Arbejde med farlige stoffer: I forbindelse med arbejde med farlige stoffer kræves der som oftest en personlig kompetenceattest (f.eks. arbejde med kølemidler) eller en tilladelse (f.eks. arbejde med asbest). Kompetent myndighed er den [tyske statslige myndighed for arbejdssikkerhed](#) i den pågældende delstat.

Anmeldelse af udstationerede medarbejdere

Inden for nogle brancher kræves der en anmeldelse, inden arbejdstagere kan udstationeres i Tyskland. Dette gælder navnlig i forbindelse med bygge- og anlægsarbejde. Selvstændige enkeltmandsvirksomheder er ikke underlagt denne anmeldelsespligt.

[Anmeldelsespligt told](#)

Mindsteløn

Den lovmæssige mindsteløn i Tyskland ligger på 12,41 euro i timen. Hvis aktiviteten henhører under en kollektiv overenskomst, der er almengyldig for hele Tyskland, skal lønnen samt tillæg som angivet heri overholdes. Dette gælder for arbejdstagere, der udstationeres i Tyskland. Derudover er arbejdsgiveren forpligtet til at betale for rejse, kost og logis.

[Lovmæssig mindsteløn](#)

[Mindsteløn for branchen](#)

NB: Er medarbejderen udstationeret for mere en 12 måneder, kan forlænges til 18 måneder, gælder de relevante tyske ansættelses- og arbejdsvilkår.

Feriekassesystemer

Der gælder et krav for udenlandske virksomheder inden for byggebranchen om at deltage i Soka-Baus [feriekassesystem](#). Undtagelse: Du indbetaler allerede til en dansk feriekasse og søger om fritagelse. Selvstændige enkeltmandsvirksomheder skal ikke indbetale til systemet.

Socialsikring

Inden for EU-/EØS-staterne er udstationerede personer fortsat socialsikret i hjemlandet i en periode på op til 24 måneder. Socialsikringen dokumenteres med den europæisk anerkendte udstationeringsblanket (A1). Også selvstændige enkeltmandsvirksomheder skal kunne fremlægge en A1-blanket. Kontakt Udbetaling Danmark.

[Kompetente myndigheder for A1-ansøgning i alle EU-lande](#)

Fremvisning af dokumenter på byggepladsen

Følgende dokumenter skal kunne fremvises på tysk på byggepladsen:

- pas,
- arbejdstidsregistrering for start, slut og varighed af den daglige arbejdstid,
- arbejdstidsregistrering for tillægsberettigede arbejdsydelser,
- ansættelseskontrakt/ tjenesteaftale,
- lønsedler og dokumentation for lønudbetalinger,
- socialsikringsblanket A1.

Opholdsret

Ved EU-/EØS-borgeres indrejse til Tyskland er et pas tilstrækkeligt. Der kræves hverken visum, opholds- eller arbejdstilladelse. Det samme gør sig gældende for schweiziske statsborgere. Hvis opholdet i Tyskland varer i over tre måneder uden afbrydelse, skal personen registreres ved bopælsstedets borgerkontor. Denne frist på tre måneder løber forfra efter genindrejse.

Tredjelandsborgere fra Bosnien-Hercegovina, Makedonien, Serben og Tyrkiet kan udstationeres midlertidigt til Tyskland, hvis de falder ind under entreprisekvoter. Der skal søges om EU-arbejdstilladelse for hver enkelt arbejdstager.

[Merkblatt 16 Agentur für Arbeit](#)

Moms

Hvis ordregiveren er erhvervsdrivende, gælder den omvendte betalingspligt (reverse charge). Dermed er det den tyske kunde, der skal beregne og betale momsen. Den udenlandske ordretager udsteder en nettofaktura med henvisningen „Steuerschuldner ist der Leistungsempfänger gemäß § 13b UStG“ (Ydelsesmodtager er iht. § 13 i den tyske momslov betalingspligtig). Den tyske ordregiver bærer ansvaret for momsafregningen.

OBS: Hvis du selv benytter dig af en udenlandsk underleverandør, kræves der en momsregistrering. I tilfælde af private ordregivere skal du registrere ydelsen ved den ansvarlige tyske skattemyndighed, beregne og betale den tyske moms.

[Momsregistrering](#)

Kildeskattepligt

Den gældende [dobbeltskatningsaftale](#) regulerer, hvornår indkomst- og selskabsskattepligten overgår til Tyskland. Indkomstskattepligten forbliver i hjemlandet, hvis arbejdstageren udstationeres til aktiviteter i Tyskland i mindre end 183 dage om året. Der gælder andre regler i forbindelse med arbejdsudleje. OBS: De tyske regler for adskillelsen mellem entreprisekontrakter og arbejdsudleje er meget strenge.

I forbindelse med montagearbejde overgår selskabsskattepligten først til Tyskland, når der findes et fast driftssted. Hvis byggearbejdets varighed fra påbegyndelse til godkendelse er over 12 måneder, er der et fast driftssted i Tyskland, hvilket betyder, at driftsstedets og arbejdstagernes indtægter også med tilbagevirkende kraft skal beskattes i Tyskland.

Entrepriseskat

Hvis ordregiver er erhvervsdrivende og bestiller bygge- og anlægsarbejde hos en virksomhed, skal førstnævnte tilbageholde 15 % af fakturabeløbet som en entrepriseskat, der indbetales til den [kompetente tyske skattemyndighed](#). Hvis den udenlandske tjenesteyder ikke er skattepligtig, kan denne søge om refusion. I modsat fald modregnes beløbet i virksomhedens øvrige skatter.

Undtagelse: Du råder over en [fritagelsesattest](#).

Rådgivning

Anita K. Larsen

Dansk Byggeri
Telefon 72 16 02 94
anl@danskbyggeri.dk

Sybille Kujath

Außenwirtschaftsberaterin
Handwerkskammer Lübeck
Telefon: (+49) 451 1506-278
skujath@hwk-luebeck.de

Anna Griet Wessels

Außenwirtschaftsberaterin
Handwerkskammer Flensburg
Telefon: (+49) 461 866-197
a.wessels@hwk-flensburg.de

Dette faktablad gør ikke krav på fuldstændighed og fungerer som generel vejledning. Vi påtager os intet ansvar for indholdet.